Arolwg Myfyrwyr *Mae’ch Arian o Bwys* – Cymru

Croeso i’r gwerthusiad o ***Mae’ch Arian o Bwys*** - a gynhelir gan Ysgol Fusnes Prifysgol Caeredin ochr yn ochr â Young Money a’r Gwasanaeth Arian a Phensiynau.

Gwerslyfr addysg ariannol yw ***Mae’ch Arian o Bwys*** a gynhyrchwyd gan Young Money, sy’n rhan o Young Enterprise. Gyda chyllid gan Martin Lewis OBE a’r Gwasanaeth Arian a Phensiynau, cynhyrchwyd argraffiad newydd o ***Mae’ch Arian o Bwys*** ar gyfer Cymru (yn Gymraeg ac yn Saesneg) ac fe’i hanfonwyd at bob ysgol ganol ac uwchradd yng Nghymru a ariennir gan y wladwriaeth yn yr hydref 2021.

Rydym yn awyddus i ddeall effaith y gwerslyfr ***Mae’ch Arian o Bwys*** newydd yng Nghymru, ac yn gofyn i fyfyrwyr o ysgolion yng Nghymru sydd wedi defnyddio’r gwerslyfr gymryd rhan mewn arolwg. Mae’r arolwg yn gwbl wirfoddol, ond gobeithiwn y byddwch yn cymryd rhan ac yn ein helpu i ddeall beth yw barn myfyrwyr am ***Mae’ch Arian o Bwys***, a pha wahaniaeth y mae’n ei wneud i ddysgu am arian yn yr ysgol. Bydd eich atebion yn cael eu trin yn gyfrinachol ac yn ddienw ac fe’u defnyddir at ddiben y gwerthusiad hwn a gwaith ymchwil cysylltiedig yn unig. Ni fyddwn yn enwi unrhyw fyfyrwyr nac ysgolion.

Dylai’r arolwg hwn gymryd tua 10-15 munud i’w lenwi. Ar y dudalen nesaf, gofynnir i chi gofnodi’ch cytundeb i gymryd rhan ac i’r ymatebion gael eu defnyddio yn y gwerthusiad.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am yr arolwg, gallwch ofyn i’ch athro/athrawes yn y lle cyntaf. Gallwch hefyd ddarllen mwy am y gwerthusiad ar dudalen we Gwerthuso Effaith Mae’ch Arian o Bwys.

Diolch yn fawr am gymryd rhan
Tîm Gwerthuso ***Mae’ch Arian o Bwys***

Ticiwch i ddweud p'un a ydych chi'n cytuno i gymryd rhan yn yr arolwg

(Er efallai bod eich rhieni wedi rhoi eu caniatâd i chi gymryd rhan yn yr arolwg hwn, gallwch benderfynu drosoch eich hun p'un a ydych chi eisiau gwneud hynny. Cofiwch, os byddwch yn dewis 'Nac ydw', ni fyddwch yn gallu llenwi'r arolwg).

	Ydw	Nac ydw
Rwy'n cytuno i gymryd rhan yn yr arolwg	○	○ [Ewch i ddiwedd yr arolwg]

C1 **Beth yw enw eich ysgol?**

____

C2 **Ym mha flwyddyn ysgol ydych chi ar hyn o bryd?**

- ○ Blwyddyn 7
- ○ Blwyddyn 8
- ○ Blwyddyn 9
- ○ Blwyddyn 10
- ○ Blwyddyn 11
- ○ Blwyddyn 12
- ○ Blwyddyn 13
- ○ Arall (dywedwch ba Flwyddyn)______________________________

C3 **Ydych chi'n:**

- ○ Wrywaidd
- ○ Benywaidd
- ○ Gwell gennyf ddisgrifio fy hun
- ○ Gwell gennyf beidio â dweud

C4 **Oes gennych chi eich arian eich hun? (e.e. arian poced neu arian rydych chi'n ei ennill)**

- ◯ Oes
- ◯ Nac oes
- ◯ Ddim yn gwybod

C5 **Yn ystod y 12 mis diwethaf, ydych chi'n cofio cael unrhyw wersi yn yr ysgol ar reoli arian neu gyllid personol (h.y. addysg ariannol) <u>gan ddefnyddio'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u>?**

- ◯ Ydw
- ◯ Nac ydw [Ewch i ddiwedd yr arolwg]
- ◯ Ddim yn gwybod [Ewch i ddiwedd yr arolwg]

C6 **Pa rai o'r pynciau canlynol (y mae pob un ohonynt yn cael sylw mewn Pennod) y dysgoch chi amdanynt <u>o'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u>?**
(Dewiswch bob un sy'n berthnasol)

- ☐ **Cynilo** (e.e. pam cynilo, sut i gynilo, cyfrifon a chynhyrchion cynilo, llog) (Pennod 1)
- ☐ **Gwneud y mwyaf o'ch arian** (e.e. penderfyniadau gwario, ffyrdd o dalu, cyllidebu, gwerth am arian) (Pennod 2)
- ☐ **Benthyca** (e.e. dyled, ad-dalu, llog, APR, dewisiadau a chynhyrchion benthyca) (Pennod 3)
- ☐ **Symud ymlaen o'r ysgol – byd gwaith** (e.e. prentisiaethau, cyflogaeth, astudio, cyllid myfyrwyr, enillion, slipiau cyflog, treth, yswiriant gwladol, pensiynau) (Pennod 4)
- ☐ **Risg a gwobr** (e.e. mathau o risg, asesu risg, diogelu rhag risg, yswiriant, buddsoddiadau, gamblo) (Pennod 5)
- ☐ **Diogelwch a thwyll** (e.e. dwyn hunaniaeth, seiberdroseddu, diogelu rhag twyll, diogelwch ar-lein, mulod arian) (Pennod 6)
- ☐ Dim un ohonynt
- ☐ Ddim yn gwybod

C7 **I ba raddau yr oeddech chi'n credu bod y <u>gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u> yn ddiddorol, yn berthnasol ac yn ddifyr i'w ddefnyddio?**

	Ddim o gwbl	Ychydig	Gweddol	Yn sicr	Yn arbennig
Diddorol	○	○	○	○	○
Perthnasol	○	○	○	○	○
Difyr	○	○	○	○	○

C8 **I ba raddau, os o gwbl, ydych chi'n teimlo bod eich dealltwriaeth o faterion ariannol wedi gwella yn dilyn y gwersi <u>a oedd yn defnyddio'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u>?**

(Dewiswch rif ar y raddfa ganlynol, lle mae 0 yn cynrychioli 'heb wella o gwbl' ac mae 10 yn cynrychioli 'wedi gwella llawer')

Heb wella o gwbl — **Wedi gwella llawer**

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

C9 **Pa mor hyderus ydych chi'n teimlo wrth reoli'ch arian?**

(Dewiswch rif ar y raddfa ganlynol, lle mae 0 yn cynrychioli 'ddim yn hyderus o gwbl' ac mae 10 yn cynrychioli 'yn gwbl hyderus')

Ddim yn hyderus o gwbl — **Yn gwbl hyderus**

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

C10 **Ers i chi ddysgu am arian yn yr ysgol <u>gan ddefnyddio'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u>, i ba raddau mae eich gwybodaeth am y canlynol wedi newid?**
(Atebwch mor onest â phosibl)

	Dim newid Rwy'n gwybod yr un faint ag o'r blaen	Rwy'n gwybod **ychydig bach yn fwy** nag o'r blaen	Rwy'n gwybod **eithaf tipyn yn fwy** nag o'r blaen	Rwy'n gwybod **llawer mwy** nag o'r blaen	Rwy'n gwybod **cryn dipyn** yn fwy nag o'r blaen
Rwy'n gwybod y gwahanol opsiynau sydd ar gael i gynilo arian (h.y. gwahanol fathau o gyfrifon cynilo) a sut maen nhw'n gweithio	○	○	○	○	○
Rwy'n gwybod y gwahanol ffyrdd o dalu am bethau (e.e. arian parod, cerdyn debyd, cerdyn credyd, taliadau symudol) a'u manteision a'u hanfanteision	○	○	○	○	○
Rwy'n gwybod y gwahanol ffyrdd o fenthyca arian (e.e. cerdyn credyd, benthyciad, benthyciad diwrnod cyflog) a'u manteision a'u hanfanteision	○	○	○	○	○
Rwy'n gwybod sut i ddarllen slip cyflog (gan gynnwys y gwahaniaeth rhwng cyflog gros a chyflog net a beth yw'r gwahanol ddidyniadau)	○	○	○	○	○
Rwy'n gwybod bod cymryd risgiau'n gallu arwain at ganlyniadau cadarnhaol a negyddol	○	○	○	○	○
Rwy'n gwybod am wahanol ffyrdd o gadw fy nhrafodion ariannol yn ddiogel a ble i gael cymorth os bydd rhywbeth yn mynd o'i le.	○	○	○	○	○

C11 **Ers i chi ddysgu am arian yn yr ysgol <u>gan ddefnyddio'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*</u>, i ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol?**

(Atebwch mor onest â phosibl. Os nad ydych yn gallu gwneud rhywbeth, does dim ots)

	Anghytuno'n gryf	Anghytuno ychydig	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Cytuno ychydig	Cytuno'n gryf
Rwy'n gallu cymharu nodweddion gwahanol gyfrifon cynilo yn well i ddewis opsiwn sy'n briodol i fy anghenion	○	○	○	○	○
Rwy'n gallu defnyddio cyllideb yn well i gynllunio fy ngwario a chadw golwg ar fy arian	○	○	○	○	○
Rwy'n gallu cymharu'r gwahanol fathau o fenthyca yn well ac adnabod pa rai sy'n ddrutach	○	○	○	○	○
Rwy'n gallu darllen slip cyflog yn well ac yn gallu deall beth mae'n ei ddweud wrthyf	○	○	○	○	○
Rwy'n gallu adnabod y gwahanol fathau o yswiriant y mae'n rhaid i mi eu cael yn well, a'r rhai sy'n ddewisol	○	○	○	○	○
Rwy'n gallu adnabod cyfathrebu twyllodrus a sgamiau yn well (e.e. negeseuon e-bost, galwadau ffôn, negeseuon testun ac ati)	○	○	○	○	○

C12 **Ers i chi ddysgu am arian yn yr ysgol <u>gan ddefnyddio'r gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys*,</u> pa mor hyderus ydych chi'n teimlo i wneud y canlynol:**

(Atebwch mor onest â phosibl)

	Rwy'n teimlo'n **llai hyderus** nag o'r blaen	**Dim newid** Rwy'n teimlo yr un mor hyderus ag o'r blaen	Rwy'n teimlo **ychydig yn fwy hyderus** nag o'r blaen	Rwy'n teimlo **eithaf tipyn yn fwy hyderus** nag o'r blaen	Rwy'n teimlo **llawer yn fwy hyderus** nag o'r blaen
Gwneud dewisiadau ynglŷn â sut a ble i gynilo arian					
Gosod cyllideb a chadw ati					
Cyfrifo faint fyddai'r gost i fenthyca arian gan ddefnyddio gwahanol opsiynau (gyda gwahanol gyfraddau llog)					
Darllen slip cyflog a gwirio bod y didyniadau'n gywir					
Asesu gwahanol fathau o risg a gwobr ariannol					
Diogelu'ch hun rhag twyll a dwyn hunaniaeth					

C13 **Pa mor dda y mae pob un o’r canlynol yn eich disgrifio chi?**
(Atebwch mor onest â phosibl)

	Ddim yn debyg i fi o gwbl	Ychydig bach yn debyg i fi	Yn eithaf tebyg i fi	Yn debyg i fi gan mwyaf	Yn debyg iawn i fi
Pan fyddaf yn cael arian, rwy’n cynilo rhywfaint ohono bob amser					
Rwy’n cadw golwg ar faint o arian rwy’n ei wario fel arfer					
Rwy’n tueddu i siopa o gwmpas a chymharu prisiau i gael y fargen orau cyn gwario fy arian					
Rwy’n aml yn benthyca arian gan fy rhieni (neu bobl eraill) a’u had-dalu, yn hytrach na chynilo					
Rwy’n gwneud pob ymdrech i gadw fy nhrafodion ariannol yn ddiogel (gan gynnwys taliadau ar-lein)					

C14 **Ers i chi ddysgu am arian gan ddefnyddio’r gwerslyfr *Mae’ch Arian o Bwys*, i ba raddau ydych chi’n cytuno neu’n anghytuno â phob un o’r datganiadau canlynol?**
(Atebwch mor onest â phosibl)

	Anghytuno’n gryf	Anghytuno ychydig	Ddim yn cytuno nac yn anghytuno	Cytuno ychydig	Cytuno’n gryf
Rwy’n cymryd mwy o gyfrifoldeb am fy arian fy hun nag o’r blaen					
Rwy’n gallu rheoli fy arian fy hun yn well nag o’r blaen					
Rwy’n teimlo bod gennyf fwy o reolaeth dros fy sefyllfa ariannol fy hun nag o’r blaen					
Rwy’n mwynhau dysgu am arian nawr (a sut i ofalu amdano), yn fwy nag o’r blaen					
Rwy’n credu bod dysgu am reoli arian yn yr ysgol yn bwysicach nag o’r blaen					
Rwy’n credu bod mwy o gyfleoedd i ddysgu am reoli arian yn yr ysgol nag o’r blaen					

C15 **A oes unrhyw sylwadau eraill yr hoffech eu gwneud am y gwerslyfr *Mae'ch Arian o Bwys* neu ddysgu am reoli arian yn yr ysgol?**

____

DIOLCH

Bydd eich ymatebion yn cael eu prosesu gan Brifysgol Caeredin
ar ran Young Enterprise